

קונטרס
בֵּית אֱמוּנָה

ידבר ויגלה את אמתת מציאותו יתברך ואמונתו הפשוטה,
המסורה לנו מדור דור, ואשרי המחזק עצמו ועומד בכל
הנסיונות ומאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,
וממשיך על עצמו נעם ערכות ידידות זיו האמונה
הקדושה בו יתברך.

★

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים, ומאמרי
חכמינו, הקדושים זכרונם לברכה,
מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

★

הוקא לדפוס
על-ידי חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: כְּשֶׁאָדָם
מִכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּאֵלֵקוּתוֹ
יִתְבַּרֵךְ, וְתַמִּיד מְצִיר בְּדַעְתּוֹ
אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא אִתּוֹ,
עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ וּמִסָּבָב, אֲזַי כָּל
חַיֵּיו כָּבֵר חַיִּים אַחֲרָיִם, וְכָל
הַלֵּךְ מִחֲשֵׁבֵתוֹ הוֹלֵךְ כָּבֵר בְּאִפְּן
אַחַר לְגַמְרֵי, וְאָדָם כֹּזֵה נִקְרָא:
"עוֹלָם הַבַּא אִיד" (יְהוּדִי
מִהָעוֹלָם הַבַּא).

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן רעט)

קוֹנְטָרַס

בֵּית אֲמוֹנָה

א

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֱהוּבֵי אָחִי, כִּי הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גָדוֹל
קֹדֶם בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ יִהְיֶה גָדֹל אַחִיזוֹת וְהַתְּפַשְׁטוֹת
הַקְּלָפוֹת בְּעוֹלָם עַל-יְדֵי הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת,
כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה, וְאָמַר
פַּעַם אַחַת לְאַחַד: אֲגַלֶּה לָךְ סוֹד, שִׁיְהִי אֲפִיקוֹרְסוֹת
גָּדוֹל בְּעוֹלָם, כִּי מִלְמַעְלָה יָבֹא אֲפִיקוֹרְסוֹת בְּעוֹלָם
בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וַיִּפְתְּחוּ אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם
וַיִּתְּנוּ כַּחוֹת לְהַמְחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים וְהַלְבָּלְרִים
הַשְּׂמָאִים, שְׂיִמְלְאוּ אֶת הָעוֹלָם עִם כְּפִירוֹת

ואפיקורסות. ואמר: אוי! איך יוכלו לעמד אנשים מועטים נגד כל העולם כלו, כי יהיו נסיונות גדולים לעמד באמונה פשוטה. ואמר: אף-על-פי שאינו מועיל כלל מה שהוא מספר זאת, שיהיה אפיקורסות בעולם ושצריכים להתחזק עצמו באמונה, כי אף-על-פי שהוא אומר זאת, אף-על-פי-כן מתגברת האפיקורסות והבלבולים, כי הלא גם דניאל וכיוצא הודיעו מקדם, שקדם שיבוא משיח, יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, והרשיעו רשעים וגו' (דניאל י"ב) ואם-כן, מאחד שהודיע מקדם, שזה יהיה הנסיון קדם ביאת משיח, שיתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים באמונה, ומי שיזכה לעמד בנסיון וישאר קיים באמונתו — אשרי לו, ויזכה לכל טוב המעתד לבוא לנו במהרה בימינו, אשר נבאו עליהם כל נביאינו וחכמינו מקדם, ואם-כן, היה ראוי, שכל אחד ישפיל ויחוס על עצמו לשאר קיים חזק באמונתו, ולא יהיה לו עוד שום נסיון וצרות כלל, מאחר שכבר הודיעו זאת מקדם, אף-על-פי-כן יהיה נסיון גדול, ורבים ירשיעו, כמו שכתוב (שם): והרשיעו רשעים; אף אף-על-פי-כן אני מודיע זאת מקדם בשביל אותן מעט הכשרים, שיתחזקו עצמן באמונתן, וכודאי יהיה

להם מלחמות גדולות בדעתן. למען יהיה להם
למשיב נפש והתחזקות והתאמצות יותר. כשיראו
שכבר דברו מזה מקדם.

ב.

עקר האמונה היא בתמימות ובפשיטות. בלי
שום חכמות כלל. רק לידע בידיעה ברוה ומחלטת.
שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. והכל לכל
עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש. ושום דבר
ושום ענין אינו נעשה מעצמו. ואין שום מקרה וטבע
כלל. כי בכל תנועה ותנועה. שם אלופו של עולם
ממש. וכל מה שייכניס את עצמו באמונה פשוטה זו.
יותר יקבל על עצמו על מלכות שמים לידע ולהודיע
ולהודע. כי הוא יתברך מלך. ומלכותו בכל משלה.
והמלוכה שיכת רק להשם יתברך. ובלעדיו יתברך
אין לנו שום מלוכה וממשלה כלל. ואל יבנס. אהובי
אחי. בדעתך איזה מציאות וישות של כחי ועצם ידי
עשה לי את החיל הזה. לחשב. כי יש לנו איזה
מציאות של מלכות וממשלה. כי בלעדיו יתברך אין
לנו כלום. וכל זמן שלא בא והתגלה מלך המשיח.

אשר הוא יגלה ויפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכל באי עולם. אין לנו שום רשות וכח לקחת איזה בחינת מלכות וממשלה בידנו כלל, ומכל-שפן וכל-שפן כשרחמנא לצלן. המלכות והממשלה היא פנגדו יתברך. זה מראה לדעת עין בעין, אשר זהו מלכות הרשעה, והכל בשביל הבחירה והנסיון, כדי לסמא את העינים, עד שיכנס באדם איזה מחשבה והרהור נגד האמונה, חס ושלום, כאלו בכחנו וכידינו וכו', וכאלו יש איזה מציאות של טבע וכו'. ובאמת מי שמשפכל בעין אמת, רואה ומתבונן ומביט ומשפיל, כי הכל אחיות עינים וכו', והכל מצד הקלפות והסטרא-אחרא לכסות את אמתת מציאותו יתברך; ועל-כן עלינו לשכר ולבטל את המחשבה והרעיון של איזה מציאות של מלכות וממשלה קדם ביאת והתגלות מלך המשיח, ועלינו לקבל על עצמנו רק על מלכותו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור.

ג.

אחי אחי! אל תמשיך על עצמך שום יראה ושום ממשלה ושום על מפשר-ודם, רק ראה לבטל

את כל ישותך וגאותך. ותכניע את עצמך אליו יתברך בלב אמת. בלב תמים, וכל הפא עליך. תקבל בסבר פנים יפות ובלב רחב, ותדע, כי הכל בהשגחתו יתברך הפרטי-פרטית. כי בלעדיו יתברך לא ירים איש את ידו ואת רגלו. וזהו עקר שלמות האמונה הקדושה — למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך ולברח מקל מיני פחדים ויראות חיצוניות, הבאים מבני-אדם, כי בלעדי רשותו יתברך לא יוכלו לעשות לך לא טוב ולא רע. וכל מה שתכניס בדעתך אמונה בורה ומזככת הזו, כמו-כן תכלל יותר ויותר בו יתברך, ותמשיך על עצמך על מלכותו יתברך וממשלתו, כי ממשלתו בכל, ולב מלך ושרים ביד ה'. ובלי רשותו לא יגיע אליך שום רע או טוב. ועל-כן הנהר והשמר, בני ואחי, ממלכות דסטרא-אחרא, שהוא איזה מחשבה רקה או פניה או הרהור רע, חס ושלו, כאלו יש איזה מציאות של מלכות וממשלה בלא רשותו יתברך, ומכל-שכן שאסור לנו לעשות ולקח איזה מלכות וממשלה בדינו, ונחשב כאלו בדינו תלוי איזה גבורה או איזה הצלחה, כי כל זה נכנס בגדר כפירות ואפיקורסות, כי האמונה האמתית הוא רק למסר את עצמנו לגמרי אליו יתברך ולידע.

פי אין בלעדיו יתברך כלל. ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזין מלמעלה (חלין ז'). ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו. ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא ל"ח). ואפלו צפרא קלילא מבלעדיו יתברך. אינה מתצדא (ירושלמי שביעית). ואפלו ריש גרגותא מן שמיא מוקמינן ליה (ברכות נ"ח). ובידיעות אלו תזכה להפלל לגמרי בו יתברך. ולא תרצה אחר מבלעדיו רצונו יתברך.

ד.

אחי היקר! כשפלל חכמות העולם, שהם חכמות חיצוניות, כל מיני קשיות, ספקות ובלבולים והרהורים להרהר אחריו יתברך — מתגברים עליך, עקר העצה הוא לבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך וכאשר אמר רבנו, זכרונו לברכה: ביותר מועיל השנה לבחינת אמונה; הינו כשפאים עליך כל מיני ספקות ובלבולים, ראה להניח עצמך לישן. ואז, בשעת שנה, הנשמה באה בתוך האמונה הקדושה, וכן בשעה שאי אפשר לישן, עקר העצה — לסלק

את דעתו וחקמתו לגמרי. כאלו אין לו שום דעת ושכל כלל. רק בער אנכי מאיש. ולא בינת אדם לי. ולהאמין בו יתברך בפשיטות ובחמימות גמור. בלי שום חכמות והשפלות כלל. ולא יניח אצלו שום חקירות וקשיות כלל. רק להכניס את עצמו באמונת אמן. לידע ולהודיע. כי אין שום טבע ומקרה כלל. ואפלו מה שנעשה מבעל-בחירה. הכל מידו יתברך. ולא ברא את כל ההסתרות והנסיגות והפסויים. שמשתירים ומנסים ומכסים את אמתת מציאותו יתברך אלא בשכילך. כדי לנסותך ולנסות את לכבך ולראות אל מי תפנה בשעת צרה. אם אל הקיא צואה. שהם כלל הספקות והבלבולים והחקירות של הכל. שנעשה עכשו בעולם. עד שנדמה לכל אחד מה שנדמה. או להמשיך על עצמו ערכות נעימות ידירות זיו חיות אלקותו יתברך. וכבר אמר פעם אחת רבנו. זכרונו לברכה. לאחד. שהיה לו בלבולי אמונה: הלא כל התהוות מעשה-בראשית היה רק בשכיל שצפה השם יתברך. שיהיו אנשים. שיהיו להם יסורים בענין האמונה הקדושה מחמת הבלבולים והקפירות. העולים על מחשבתם. רחמנא לצלן. והם יתגברו נגד אלו המחשבות ויתחזקו

באמונה, ורק בשביל זה ברא השם יתברך את כל מעשה-בראשית, ועל-כן, אחי אחי, חזק ואמץ מאד באמונה פשוטה בו יתברך!

ה.

צריך שתדע, אחי היקר, כי זה מה שונכנס בך תמיד ספקות והרהורים רעים ובלבולי אמונה, ואתה מהרהר אחריו יתברך, חס ושלום, עד שלפעמים עולה במחשבתך איזה עיון ומחשבה טמאה, כאלו יש איזה מציאות מלכות וממשלה בלעדיו יתברך, וכאלו מסרו את העולם ביד בשר-ודם, אשר מזה נתהוה הקלפה הקשה וחזקה של כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה; צריך שתדע, כי מחשבות כאלו באים רק מחטאיך הרבים, ובפרט אם אתה יודע, שקלקלת את בריתך אפלו פעם אחת, כבר נלקה מחך, רחמנא לצלן, ומכל-שכן כמו שמצוי עכשו, שבעוונותינו הרבים, אין מי שיהיה נקי מטמאת פגם הברית, עד שיש שונכשלו בכל מיני חטאים ועוונות ופשעים רבים ומגנים מאד מאד, בכל מיני פגמי הברית, אשר משם נמשך כל אלו הספקות

והבלבולים והקשיות להקשות עליו יתברך. ושיהיה
 בו איזה מחשבה ורעיון נגדו יתברך. כי כל חטא
 ועוון עושה פרוד בינו לבניו יתברך. כמו שכתוב
 (ישעיה נ"ט): כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הִיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבֵין
 אֱלֹהֵיכֶם וְחַטָּאתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם וְגו'. ואמר
 רבנו, זכרונו לברכה (ספר המדות, אות אמונה, סימן
 כ"ב): הפשע של אדם מכניס כפירה לאדם, ועל-כן
 כל אלו המחשבות והספקות והרהורים רעים עליו
 יתברך, צריך שתדע, שבאים רק מחמת קלקול מחך
 בפגמי הברית, ועל-כן כשאתה רואה, שהם מתגברים
 עליך, עליך רק לשוב אליו יתברך בלב אמת, בלב
 טהור, וכן לברח מכל מיני חכרים, שפגמו בברית,
 ומפל-שכן מפוררים ואפיקורסים, אשר הם מלכלכים
 בכל מיני פגמי הברית, כי בודאי ימשיכו אותך אל
 דעתם הרעה והמשבשת, ותאכזר, חס ושלום, לנצח;
 על-כן הזהר והשמר, אהובי אחי, מכל רעה, באפן
 שיהיה לך רק מחשבות קדושות וטהורות באמונה
 פשוטה בו יתברך.

.1

צריך שתדע, אהובי אחי, כי עקר הנסיון בזה העולם הוא לעמד ולהשאר באמונה פשוטה בו יתברך, כי כפי הברורים והנסיונות והמרידות וההרפתקאות, שעוברים על כל אדם בכל יום ויום מתחדש, בנקל לו לפל כרגע בשאול תחתית ומתחתיו, רחמנא לצלן, ולהשאר בנוקבא דתהומא רבה: על-כן העקר — לחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, וצריך להכניס בדעתו תמיד אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש; ועל-כן בכל יום, כשנתעורר משנתו, הדבר הראשון צריך להתחיל לחשב ממנו יתברך, ולחקק היטב בדעתו, כי הוא יתברך מחיה ומקים ומהיה את כל הבריאה, ואיך שהוא יתברך, כביכול, צמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, והחזיר לו נשמתו, ובאפן הזה ימשך עליו קרשה על-כל היום, עד שיזכה אחר-כך להרגיש ולהבין את אורו יתברך בפרטי פרטיות, איך שמצמצם את עצמו, כביכול, בכל מחשבה, דבור ומעשה, לעוררו ולקרבו ולהמשיכו אליו יתברך

בית אמונה

נט

עין לקוטי-מהר"ן. חלק א'. סימן נ"ד). ועל-כּן מה טוב
ומה נעים מאד להשליך עצמו על השם יתברך
ולסמך עליו. ותכף ומיד כשמתעורר משנתו ובא
היום, טוב ונכון למסור את עצמו אליו יתברך. ויקשר
וישלב את עצמו אליו יתברך. ויאמר, שמוסר את כל
היום שלו וכל גופו וכל מה שיאדע עמו וכל
מחשבתו, דבורו ומעשיו — אליו יתברך. ואז אין לו
כבר לדאג כלל איך שעובר עליו היום ומה קרה עמו.
מאחר שמסר את היום ואת עצמו לגמרי אליו יתברך
(עין שיחות-ה"ר"ן. סימן ב'). ודבר זה מחזק ומאמץ את
האמונה הקדושה בו יתברך. וממשיך עליו ערכות
נעימות זיו ידידות האמונה האמתית בו יתברך.

.ז

בכל יום מאיר נזרתי אורו יתברך בתוספת אור
וזיו וחיות. ואשרי מי שרץ אחריו יתברך ומחפש
אותו יתברך בכל יום ניום מחדש; וכפי היגיעה
והחפוש והרדיפה אחריו יתברך. כמובן זוכה
להמשיך על עצמו בכל יום ניום מחדש ערכות
נעימות זיו אורו יתברך. וצריך שתדע, כי את אור

הזריחה. שמאיר וזורח לו, אי אפשר לספר לאחר כָּלֵל, כי על זה אמרו בזהר הקדוש (בראשית ק"ג): כל חד לפום מה דמשער בלביה. ומרב אור וחיות ותשוקה שמרגישים, אם מכניסים את עצמו באור האמונה הקדושה, אי אפשר לספר דבר זה אפלו לעצמו, כפי ההשתנות שמשתנה הידיעה בכל רגע ורגע ממש (עין שיחות הר"ן. סימן א'). ומכל־שכן וכל־שכן בכל יום ויום וכו'. ועל־כן אשרי ואשרי המכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע בידיעה ברורה ומזככת, שלא ימצא שום פעלה קטנה או גדולה, שיהיה מקרה וטבע, חס ושלום, אלא הפל בהשגחת המאציל העליון, המשגיח על כל פרט ופרט מפרטי העולם; וכידיעה ואמונה זו יתרחב לבו ודעתו לסבל על כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וישמח מאד מאד בתקף קטנותו ודחקותו, כי תכף ומיד יתברר לו, אשר מלך עליון עומד עליו ושומר אותו ומיסרו ביסורים למען יתמרק ויזדכך מעוונותיו המרבים, באפן שיוכל להיות נעשה כלי לקבל שפע אור וחיות זיו שכינת עזו יתברך, כי המאמין באמונה פשוטה בהשגחה פרטית, ויודע ברור בכל עת ורגע, אשר כל מארעותיו הם ממנו יתברך בהשגחה נפלאה

— דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן — הַכֹּל הוּא בְּדִין צָדֵק מִרְחֲמֵי הַמְּרַבִּים, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְיִזְכֶּה לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ וְכֵן בְּכָל רִגַע וְרִגַע מִחֲדָשׁ, אֲשֶׁרִי שֶׁמִּחֲפָשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל רִגַע וְרִגַע.

ח.

צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, הֵינּוּ חֲכָף וּמִיד כְּשֶׁקָּם בְּבִקְרָה, יִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִמָּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי דִיְקָא כְּשֶׁקָּם מִשְׁנָתוֹ, אִזְ נִתְחַדֵּשׁ הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה וְדַעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אִמוּנָתְךָ — בְּבִקְרָה נִתְחַדֵּשׁ אִמוּנָה רַבָּה וּגְדוּלָה; וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַמִּחֲדָשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל בִּקְרָה מִחֲדָשׁ בְּאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְחֹזֵר עַל זֶה הַרְבֵּה מְאֹד, לִידַע שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ קָלֵל, וְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ — דוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצֵם עֲצֵמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, אֵךְ נִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ, כְּכִיכּוֹל, בְּלִבּוֹשׁ הַזֶּה, וְעַל־יְדֵי לְחַפְּשׁוֹ כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ וְלִמְצָא

אותו יתברך במחשבה, דבור ומעשה שלנו של כל היום הזה מה שעובר עלינו ברוחניות ובגשמיות, בכלליות ובפרטיות — נמצא שם את אמתת מציאותו יתברך, ונטה אזנינו אל קול הפנימי — רוחניות חיות אלקותו יתברך ממש, הקורא אלינו ומלמד אותנו כדת מה לעשות ואיך להתנהג, כי הוא יתברך מצמצם עצמו מאין סוף ועד אין תכלית בכל יום ויום, בכל שעה ושעה ובכל רגע ורגע, להאיר לנו, ועל-כן בזה צריך להיות כל עבודתנו קבועה — להדביק עצמנו בו יתברך בכל יום ויום מחדש.

ט.

כשאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע ועד, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא בטל ומבטל לגמרי לגמרי בעיני עצמו, אינו אחוז מעצמו שום דבר, רק תמיד מרגיש את אמתת מציאותו יתברך — ארם בזה מתחדש עצמו בכל עת ורגע, וכל תנועה ותנועה שלו דבוקה ואחודה בו יתברך, ומכל-שפן שכל דבור שלו הוא בהארת נעם זיו אורו יתברך, ויש להדבור שלו כח

להמשיך את לב השומעים דבריו אליו יתברך. כי מי
 שזוכה, שכבודו נעשה אין לנגד כבודו יתברך. ואז
 זוכה לדבור המאיר, שכל דבוריו יוצאים מפיו ברחן
 של אמת ובדבקות וישוכח הדעת גדול. אשרי מי
 שזוכה להיות בטל ומבטל בו יתברך. ואז ירגיש
 טעם אחר בחייו. עולמך תראה בחיך. אשרי לך
 ואשרי חלקך!

.

אחי היקר! צריך שתחקק היטב בדעתך אמונתו
 יתברך. ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל, וכל מה
 שתכניס בעצמך אמונה פשוטה זו יותר, כמו-כן
 יודרך מחד ודעתך. ותזכה לבטח רק בו יתברך, ולא
 ביד פשר-נדם. כי עליך לדעת, אשר שום ברירה לא
 יכול לגע בקך לטוב או לרע, חס ושלום. בלעדיו
 יתברך. כי כלם רק שליחים ממנו יתברך; ועל-פני
 תכך ומיד כשרק עובר עליך משהו, ראה לברח עד
 המפה אותך, שהוא השם יתברך בעצמו, וראה לפרש
 את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך.
 ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר

עליך בפרטי פרטיות, ובזה תמשיך על עצמך ערכות
 נעימות זיו אור יקרת חיות אלהותו יתברך, וכל מה
 שתברח יותר אליו יתברך, יותר ימשך עליך אורו
 יתברך, ולא תתפעל משום בריה שבְעוֹלָם, פי
 המאמין, שהוא יתברך לבדו נמצא, ואין נמצא זולתו
 — הוא יזכה למחין מישכין ומזככין ולא יפחד
 משום בריה, ובלבד, אהובי אחי, שיהיה תמיד בלב
 אמת וברוח חפצה, ותרצה תמיד רק להפיל בו
 יתברך — אז עולמך תראה בחייו.

יא.

צריך שתדע, אהובי אחי, כי ביותר מועיל
 טבילת מקנה לזכות לאמונה ברוחה ומזככת בו
 יתברך, כי באמת איש הישראלי הוא חלק אלקי
 ממש, אך מרב שקלפות בעולם העשיה מסבכים
 אותו מאד מאד, עד שנסתר ממנו לגמרי אלקותו,
 שאינו מרגיש את השם יתברך, ומכל-שפן וכל-שפן
 כשחס ושלום, חטא ופגם אפלו פגם אחד בחייו,
 שכבר נסתר ונעלם ממנו גלוי אמתת מציאותו
 יתברך, ומכל-שפן וכל-שפן כשהרבה לחטא ולפשע

ימים ושנים, חס ושלום, חס ושלום, שאז בודאי נעלם ונסתר ממנו אורו יתברך בהסתרה שבתוך הסתרה, עד שקשה וכבד לו להשיג את אגמת מציאותו יתברך, אבל תכף ומיד כשיורד וטובל במקנה, והוא תחת המים, ומכּוּן, שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, ואינו יכול עכשיו לנשף שום אור, וכל חיותו מקבל רק ממנו יתברך — אחי אחי! באותו רגע שמכּוּן זאת תחת המים — הורג ומבטל ממנו אלפים ורבבות קלפות והסתרות וחשכות, מסגור, דלתים ובריח שסבבוהו הקלפות, ויוצא בן-חורין ממש: חרות ממלאך-המנות, חרות מהמיתה, חרות מהקלפות; וזוכה, שיאיר עליו אורו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד, ועל-כּוּן, אהובי אחי, חזק ואמץ להיות רגיל בטבילת מקנה, ובפרטיות כשיש לך בלבולי אמונה וספקות והרהורים אחריו יתברך, חס ושלום, עקר עצתך — להיות רגיל בטבילת מקנה תמיד.

י.ב.

צריך שתחזק היטב היטב בדעתך ולבך, כי כל

הירידות והקטנות והנפילות וההשלכות, שאתה יורד
 ונופל ונשלך וכו' — הוא רק מחמת חסרון אמונה
 בו יתברך. כי אם היית מתחזק באמונה פשוטה, אשר
 אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו במקומך, שאתה מנח
 שם בכלוּף מעשיך, גם שם יכולים למצא אותו
 יתברך — אז לעולם לא היית נופל כל-כך בדעתך.
 ולא היית מתיאש, כי באמת אין שום מציאות
 בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה ובכל הסתר
 ומכסה — שם אלופו של עולם; ומה שאתה אינך
 מרגיש זאת, הוא מרב יאוש, כי מהכפירות שנכנס
 בה, נדמה לך, שבמקומך אין אלקותו, ובאמת צעק
 דוד המלך (תהלים קל"ט): פליאה דעת ממני, נשגבה,
 לא אוכל לה — אני מתפלא מאד, ואיני מבין, איך
 שיך לאדם לומר, שהוא רחוק ממנו יתברך; הלא
 אנה אלך מרוחק, ואנה מפניך אברח? אם אסק
 שמים — שם אתה, ואציעה שאול — הנך: אשא
 כנפי שחר, אשכנה באחרית ים — גם שם ירך תנחני
 ותאחזני ימינך; ואמר אך חשף יסופני, ולילה אור
 בעדני — גם חשף לא יחשיף ממך ולילה פיוס יאיר
 — כחשיכה כאורה! ועל-כן צריך שתחזור בפסוקים
 אלו, ואז תראה, כי הכל דמיון גדול, וכל אלו

ההסגרות והיאוש הם רק מחמת חסרון האמונה. כי
בברור וזכוף האמונה, שתזכה למצא אותו יתברך.
לעולם לא תפל בדעתך, ומכל-שכן שלא תתרחק
ממנו יתברך כלל.

יג.

אפלו מעמקי עמקים, מהשאל תחתית ומתחתיו
— יכולים לצאת על-ידי תקף האמונה הקדושה, כי
אמונה היא מדת המלכות דלית לה מגרמה כלום.
כי-אם מה שמקבלת מהספירות העליונות, כמו-כן
עקר ירדת ונפילת האדם בדעתו; וכן עקר השלכתו
בעמקי עמקים וכו', כי נדמה לו מרב חטאתיו
ועוונותיו ופשעיו, שאבד כבר הכל, ואין לו שום
חיות וטוב, מאחר שנשלה ברע ותשף כזה, שמנח
שם, ומזה בא, שמתיאש עצמו לגמרי, מאחר שרואה
ומרגיש בעצמו, שהוא ריק וחסר לגמרי מכל הקדושה
והרוחניות וכו', אבל פשיזכה להתישב: הלא גם
מדת המלכות, אין לה בעצמה שום דבר, רק מה
שמקבלת ממה שלמעלה הימנו, על-ידי-זה יזכה גם-
כן לחזר ולהחיות את עצמו בכל מיני אפנים: הלא

סוף כל סוף הוא חי וקיים והולך ונושף אויר וכו' —
 נמצא שבודאי עדין הוא יתברך מאיר כי חיות ועל-
 כן איך שיך איזה יאוש. להתיאש ממנו יתברך. או,
 חס ושלום. להתרחק ממנו יתברך? ! ולכן העקר הוא
 אמונה — להכניס בעצמו תמיד אמונה פשוטה.
 שהוא מדת המלכות. ואף שרואה ומרגיש. שהוא
 חסר וריק מכל. יזכיר את עצמו: הלא גם האמונה
 הקדושה היא כלי דעת ושכל. כי במקום שיש דעת
 ושכל — לא שיך אמונה. כי אמונה היא רק במקום
 שאין הדעת והשכל משיג. ועל-כן גם אצלו אף
 שמרגיש את עצמו חסר וריק מכל דבר טוב וקדושה.
 עליו לדעת. כי אין יודעים כלל. והוא יתברך מחיה
 וממהוה ומקים אותו. אף שאינו יכול להבין ולדעת
 זאת בשכלו. ועל-כן דיקא על-ידי אמונה פשוטה בו
 יתברך יכולים לחזר אליו יתברך מכל ירידותיו
 וקטנותו וחסכותו וכו'. שנשלף לשם על-ידי
 עוונותיו וחסותיו ופשעיו המרבים.

יד

מי שמכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה.

הרי זה מתחדש בכל עת ורגע ממש, כי כמו שהוא
 יתברך מתחדש, כביכול, בכל רגע ודקה, פי כל
 העולמות משתנים בכל תנועה ודקה, ומכל־שכן בכל
 שעה ומכל־שכן וכל־שכן בכל יום ויום — כמו־כן
 מי שמכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה ונכלל
 בו יתברך, אזי זוכה גם הוא להתחדש בכל פעם,
 ועל־כן עקר הירידות והנפילות, שיש להאדם, שנופל
 בכל פעם בדעתו, הוא רק מחמת חסרון האמונה,
 שנדמה לו, אשר במקומו אין אלקותו יתברך, ומזה
 בא שנופל ביאוש ועצבון ודכאון, כי הכל נתישן
 אצלו, רחמנא לצלן, ועל־כן העקר הוא אמונה
 פשוטה, להאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות
 גמור, שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא
 ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות
 בלעדיו יתברך כלל, ומחדש בטובו בכל יום "תמיד"
 מעשה בראשית, וכל מה שייכניס ידיעה זו בלבו
 ודעתו, כמו־כן יזכה גם־כן להתחדש, ויהיה תמיד
 שמח ובלב טוב, וידיעה זו היא עקר גדול בחיים, כי
 רב רבם של העולם, שנתרחקים ממנו יתברך, הוא
 רק בשביל שנדמה להם, כאלו עזב ה' את הארץ
 (יחזקאל ח'). וכאלו הכל נתישן וכיו', וכל זה בא

מחמת חסרון אמונה, אבל תכף ומיד כשזוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ורואה ומבין ומרגיש, איך שהוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה בלה, והכל נתחדש בכל רגע ורגע, כמו האדם, שמוציא רוח ומכניס רוח בכל נשימה ונשימה, כמו־כן הקדוש־ברוך־הוא נושף, כבכול, אורו יתברך בעולם, על־ידי־זה יזכה להתחדש בכל פעם, ותמיד יהיה בשמחה ובשלות הנפש; אשרי הזוכה להגיע אל ידיעה זו!

טו.

צריך שתדע, אהובי אחי, כי בדבר ה' נברא כל העולם כלו, שזהו כלל העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, ודבורו יתברך מחיה ומנהיה ומקים את העולם, כמו שכתוב (תהלים קי"ט): לעולם ה' דברך נצב בשמים; כי דבורו יתברך, שדבר ואמר: יהי רקיע — עדין עומד ומחיה ומחזיק את השמים, וכן בכל פרטי פרטי הבריאה, יש בו מאמרו ודבורו יתברך, שמחיה ומנהיה ומקים את זה הדבר; ועל־פני העקר — לשמר מאד מאד על דבורו, ויקשר את

בית אמונה

עא

עצמו אל האלקות. שיש בתוך הבריאה. וכל מה שיכניס את עצמו יותר בתוך האלקות. המחיה ומהנה את הבריאה. יותר יזכה לשמר את דבורי פיו. כי יתגלה לו. כי הכל לכל — אלקות גמור. ואפלו דבורי פיו זה הוא קול השכינה. אף מחמת שרב העולם רחוקים מידעה והתגלות הזו. ועל-כן מפקידים את דבורם. וזה נקרא גלות השכינה. ועקר עבודתנו — לעלות ולהגביה את השכינה. שהיא הדבור. מהגלות. ועל-כן אשרי הזוכה לדבר תמיד רק דבורי אמונה והשגחה פרטית. ומגלה ומפרסם אמתת מציאותו. תכרך לכל בריה. ובזה בעצמו נתקן כל הבריאה כלה.

טז

זכר. אהובי אחי. מה שעובר עליך בכל יום ויום בפרטי פרטיות בגוף ובנפש ובקמזון — ומדוע לא תתישב בדעתך. כי הכל הם רק סבוכים ממנו יתברך. שרוצה. שתחזר אליו. ועל-כן מסבב עמך בסבוכים כאלו. פן ואולי תזכה להזכיר את עצמך בו יתברך. ולבסוף לא די שאינך חוזר אליו יתברך. אלא גם

נכנס בך שכחה, ואתה שוכח לגמרי מהמסבב כל
 הסבות, ולא עוד אלא שגם נכנס בך כל מיני ספקות
 וקשיות ועקמומיות עליו יתברך, וכזה אתה מסתבך
 בסבוכים אחרים, ועל-כן כלך מכל ההכל והדמיונות,
 ראה לחזור אליו יתברך, כי אין להאדם שום בית-
 מנוס לברח מפגעי הזמן, רק אצלו יתברך, ועל-כן
 ראה להכניס היטב היטב בדעתך ובמחך אמתת
 מציאותו יתברך, ואיך שהוא יתברך מחיה ומתהוה
 ומקים את כל הבריאה, והרגל עצמך לדבר עמו
 יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך
 את כל לבך וכל מה שמעיק לך בפרטי פרטיות,
 ותהיה רגיל בדבר זה מאד, כי אמונה ותפלה הולכים
 יחד, כי המאמין, שהוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו
 נמצא — אזי תמיד ידבר עמו יתברך, ויספר לפניו
 את כל לבו, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה
 שמכניס את עצמו בדבר זה, יותר יחזק אמונתו ויותר
 תזכה לצאת ממה שעובר עליך בכל יום ויום בגוף
 ונפש ובממון, ותזכה להמשיך על עצמך ערכות
 נעימות ידירות זיו חיות אלקותו יתברך.

כְּשֵׁרוּאָה הָאָדָם, שְׂדַעְתּוֹ מִבְּלָבֶל, וְאִינוּ בְּשִׁלְמוֹת,
 וְאִינוּ יְכוּל לִידַע וְלִהְבִּין, שֶׁהַכֹּל בְּהִשְׁגָּחָה מֵהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ לְבַד, עֵקֶר הָעֵצָה — לְהַשְׁלִיךְ שְׁכָלוֹ לְגַמְרֵי
 וְלַחֲזֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמּוֹנָה לְבַד, לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל
 בְּהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְאִין שׁוֹם טֹבֵע פֶּלֶל, כִּי בְּאִמַת עֵקֶר
 אֹר יוֹם הוּא הַתְּגָלוֹת אִמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא
 יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהִשְׁגָּחָה לְבַד, וְאִין שׁוֹם
 טֹבֵע פֶּלֶל, וְזֶהוּ צָרִיךְ לְהִיֹּת רְאִיָּה חוֹשִׁית שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, שִׁירָאָה בְּעֵינֵי שְׁכָלוֹ אֶת אִמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׂרוּאִים אֹר יוֹם בְּחוֹשׁ: וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 נִקְרָא אֹר, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים כ"ז): ה' אֹרִי וְיִשְׁעִי,
 וְכָתִיב (שֵׁם ק"ח): אֵל ה' וַיֵּאֶר לָנוּ: הִינֵנו כְּשִׂיּוֹדְעִים
 בִּידִיעָה חוֹשִׁית, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ
 בְּהִשְׁגָּחָה לְבַד, זֶה עֵקֶר הָאֹר, כִּי עֵקֶר הָאֹר הוּא רַק
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁמַאִיר לָנוּ, אֲבָל כְּשֶׁנִּחְשָׁד לְהָאָדָם, חֵס
 וְשָׁלוֹם, שָׂאָז הוּא בְּחִינַת לִילָה, שְׂאִינוּ רוֹאָה בְּחוֹשׁ
 אֶת הָאֹר — אִז עָלֵיו לְחֹזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמּוֹנָה
 פְּשוּטָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁנָה: בְּשַׁעַת שְׁנָה הַנְּשֻׁמָּה
 נִכְנָסֶת אֶל תּוֹךְ הָאִמּוֹנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א'.

סימן ל"ה) כמו עכשו בגלות. שנדמה ללילה. אזי אנו צריכין תמיד להתחזק באמונה לבד. מאחר שאין אנו זוכים לגלוי האור. גלוי הדעת בשלמות. לידע באמת. שהפל בהשגחה. ועל-פן צריכים לסלק דעתו דיקא ולסמך על אמונה לבד. וכמו שכתוב (תהלים צ"ב): ואמונתך בלילות; כי בלילה. בשעה שנחשף להאדם ידיעה חושית. עליו להתחזק באמונה פשוטה. שהיא בחינת לילה. ולא יחקר שום חקירות עליו יתברך.

יח.

ענין האמונה הקדושה — להאמין בתמימות ובפשיטות גמור. שהכל לכל אלקות גמור הוא. זהו תכלית כל הבריאה. כי באמת ברא השם יתברך את האדם על הארץ כדי שיזכה להפירו יתברך. כי זה היתה פונתו יתברך בבריאת כל העולמות עד עולם הזה. וגם כאן העולם מלא פסויים והסתרות. קשיות וספקות וכו'. ונקרא עולם. לשון העלם. כי נעלם אלקותו יתברך. והאדם זוכה על-ידי עבודתו בקיום תורה ומצוות ובתפלתו אליו יתברך לגלות את

בית אמונה

עה

ההעלם וההסתר והכסוי, וזוכה לחבר וליחד את כל העולמות כלם יחד אליו יתברך. וזהו הימה מדרגת חנוף, אשר נאמר בו (פראשית ה'): ויתהלך חנוף את האלקים ואיננו, פי לקח אתו אלקים. ומובא בספרים: אלקי"ם עולה מספר הטב"ע, הינו פי זה הימה מדרגת חנוף, שקשר הכל, הינו את כל הבריאה, כל הטב"ע, אל האין, בחינת ואיננו, פי מרב דבקותו בו יתברך קשר ושלכ הכל אליו יתברך. וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (הובא במדרש מלפיות): חנוף תופר מנעלים היה, ועל כל תפירה אמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד; פי ייחד וקשר ושלכ את כל עניני עולם הזה אליו יתברך וגלה, שגם בזה העולם יש אלקותו יתברך רק בהעלם וההסתר; ועל-כן מי שזוכה לבוא לידי גלוי אמונה כזו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו הגשמיות היא רוחניות, האדם הזה שאוחז בזה, הוא דיקא משלים פונת הבריאה, ונעשה פדגמת חנוף; אשרי לו.

י ט .

מי שזוכה להאמין בו יתברך, אזי חיו חיים טובים ונעימים, כי כל מה שיעבר עליו — בורח אליו יתברך, ויודע, שהכל משגח בהשגחה נפלאה ממנו יתברך, ואז אינו מתירא ומתפחד משום דבר שבעולם, והוא מוכן בכל עת ורגע למסר נפשו אליו יתברך, כי באמת אי אפשר לבוא לשום מדרגה של גלוי אלקותו אם לא שהאדם מוכן ומזמן למסר את נפשו בכל עת ורגע אליו יתברך, כי הוא יתברך הוא רוחני, וגשם אי אפשר לו להשיג ולתפס דבר רוחני, אם לא שימסר את נפשו על קדוש השם, שאז ממילא נתבטל הגשמיות ממנו, ואז, כשנופל ממנו גופו הגשמי, ממילא נתגלה אליו הרוחני, ואשר אין ערך אליה כלל.

כ .

עקר השלמות, שצריך האדם לזכות אל זה בזה העולם, הוא מדרגת הדבקות בו יתברך, הינו שיזכה לבוא לגלוי אלקות במדרגה גבוהה כזו, עד שלא

יראה ולא ירגיש משום דבר. רק אמתת מציאותו
 יתברך. ויזכה להכניס את עצמו כל-כף בידיעה זו.
 עד שלא יהיה לפני מראה עיניו רק אמתת מציאותו
 יתברך. ותמיד יסתכל רק עליו יתברך. הינו שלא
 יהיה לו שום מחשבה אחרת. רק עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך. המחיה ומהנה את כל הבריאה, וזהו
 עקר השלמות לזכות לזה. וכל זמן שאין האדם בא
 אל מדרגת גלוי אלקות כזה. עדיין רחוק הוא
 מהדבקות האמתית. כי אמונה היא היא הדבקות. כי
 בזה שנתגלה לו אמתת מציאותו יתברך באמונה
 ברורה. ותמיד זוכר את זה במח מחשבתו. ורואה את
 זה בעיניו. ומרגיש את זה בכל נשימה ונשימה —
 זהו עקר הדבקות בו יתברך. אשר מאד מאד הזהירנו
 על זה השם יתברך בעצמו לאהבה וליראה אותו
 יתברך ולדבקה בו. כי בזה שהאדם מאמין בו יתברך
 באמונה ברורה ומחלטת. ממילא נדבק בו יתברך
 כמו עם דבק ממש. וכן אוהב אותו ומתירא ממנו.
 ועל-כן העקר הוא האמונה הקדושה. וכל מה שיזכה
 יותר להכניס את עצמו בזה. יותר יזכה להדבק עצמו
 בו יתברך: אשרי לו.

כא.

ביותר תלוי מדת האמונה בדבורי פיו, כמו
 שכתוב (תהלים פ"ט): אודיע אמונתך בפני ה'ינו לכלי
 לדבר כל העולה על רוחו, אשר דבר זה עוקר את
 האדם לגמרי ממנו יתברך, כי המאמין באמונה
 פשוטה, אשר אין שום מצאות בלעדיו יתברך כלל,
 והכל לכל אלקות גמור הוא — אז ישמר מאד מאד
 את דבורי פיו, ולא ידבר כל העולה על רוחו, חס
 ושלוש. ואמר רבנו, זכרונו לברכה (לקוטי מוה"ר), חלק
 ב', סימן מ"ד: על ידי שמדברין האמונה בפה — זהו
 בעצמו אמונה, וגם על ידי זה באים לאמונה. ומחמת
 זה צריך לזהר מאד מדבורים של כפירות
 ואפיקורסות, אף על פי שאינו אומרם מלבדו, ה'ינו
 שהוא בעצמו מאמין, ואינו כופר, חס ושלוש, רק
 שהוא חוזר ואומר דברי אפיקורסות, ששמע בשם
 אחרים, שהם אפיקורסים, והוא מתלווץ מהם —
 אף על פי כן גם מזה צריך לזהר מאד, כי הדבור
 הזה של כפירה מזיק מאד לאמונה, גם הוא אסור
 גמור, כי על השם יתברך אסור לומר דברי הלצות
 אפלו בדרך שחוק, עין שם, ועל כן ראה לשמר מאד

מֵאֵד אֶת דְּבוּרֵי פִיךָ. וְהִרְגַל עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית. אֲשֶׁר בְּזָה תִמְשִׁיךְ וְתִכְנִיס אֶת
מִדַּת הָאֲמוּנָה בְּתוֹךְ הָעוֹלָם.

כב.

צָרִיךְ שֶׁתַּחֲזֹק אֶת עֲצֻמְךָ. אֶהוּבֵי אַחֵי. בְּכֹל מִינֵי
אִפְסִים שְׁבַעוֹלָם. כִּי אֵין זֶה שׁוּם יַעֲזֶה כָּלֵל לִפְלֵ
בְּדַעְתּוֹ. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת לְשָׂאֵר קַיִם וְחֹזֵק בְּמַעֲמָדוֹ
וּמַצְבוֹ. וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִפְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן
וְהַהִרְפָּתָקָאוֹת. שְׁעוֹכְרִים עֲלֶיךָ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם. הוּא רַק
עַל-יְדֵי תַקְףֵי הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי כְּשֶׁתַּחֲזֶקֶה לְהִכְנִיס
אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. לִידַע כִּי אֵין שׁוּם
טַבַּע וּמִקְרָה כָּלֵל. וְאֵין שׁוּם דְּבָר נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ. רַק
עַל כָּל סִפָּה יֵשׁ לָהּ מִסַּבָּב. וּבְכֹל מִקְרָה יֵשׁ שְׁלִיחוֹת
מִסַּבֵּת כָּל הַסַּבּוֹת וְהַמְּשַׁלַּח כָּל הַשְּׁלִיחוֹת — אֲזַ
כִּי־דַעוֹת אֱלוֹ תוֹכֵל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל. כִּי הָעַקֵּר לָמָּה
הָאָדָם נִשְׁבֵּר מִרְבוּי צְרוּתוֹ וְהִרְפָּתָקָאוֹתוֹ וּמִדְּרִירוֹתוֹ
שְׁעוֹכֵר עֲלָיו בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם. הוּא רַק עַל-יְדֵי קֶצֶר
הַדַּעַת. שְׁאִינוֹ מִכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמוּנָתוֹ וְאַחֲדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.
שְׁבֻזָּה הוּא כּוֹרֵת אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. כִּי מִי
שֶׁמִּכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וידע בידיעה ברורה, כי הכל משגח בהשגחה
 נפלאה ממנו יתברך — אזי לעולם לא ישבר ולעולם
 לא יפל בדתו כלל. ועל-כן אל תהיה בטלן. וחזר
 לך אליו יתברך. תדע, כי הוא יתברך מנהיג את
 עולמו. ועל-כן טוב יותר לחזר אליו יתברך מאשר
 יחפש אחר עצות אחרות, אשר בודאי לא יועילו כלל
 מלהנצל מפגעי ומקרי הזמן. להתחבאות אצלו
 יתברך, זהו בודאי מקום בטוח ושמור, ועל-כן ראה
 להתחבאות רק אצלו יתברך, ותהיה רגיל לדבר תמיד
 עמו יתברך, אשר זה יקשר וידיבק אותך אליו
 יתברך.

כג.

אחי היקר! עליך לדעת, כי אי אפשר להנצל
 מפגעי ומקרי הזמן, רק כשזוכים לברח אליו יתברך.
 הינו שירגיל את עצמו ליחד לו מקום מיוחד, שאין
 שם בני-אדם, ויפרש שיחתו אליו יתברך, כאשר
 ידבר איש עם רעהו, וירבה לדבר עמו יתברך בפרטי
 פרטיות, וכך מה שיתמיד בזה יותר, ימשיך על עצמו
 ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך, כי באמת

אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אך אי אפשר לתפס ולהכניס את זה במחשבה, כִּי־אם על־ידי רבוי תפלה ובקשה, שִׁיְהִיָּה רגיל לדבר עמו יתברך; וכל מה שמדבר אליו יתברך, יותר מתחזק אמונתו, כי בזה שאדם מדבר אליו יתברך, נחקק בדעתו אמתת מציאותו יתברך, וכל מה שחוקק יותר בדעתו, שהוא יתברך נמצא אמו, עמו ואצלו — יותר מדבר עמו, כי זה תלוי בזה, הינו תפלה ואמונה; על־פן מי שמתמיד בדבור עמו יתברך, כִּמו־כן זוכה, שִׁיאִיר בו יותר אמונתו בו יתברך, ומאיר עליו אור נורא ונפלא מאד מאד; וכפי שמאיר לו ידיעה ואמונה זו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כִּמו־כן נצל מצרותיו ומהרפתקאותיו וממיריותיו, שעוברים עליו, ועל־פן, אהובי אחי, הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, וכל מה שעובר עליך, ראה לספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור; ואף שקל הענין נראה עכשו בעיני המונעם בפשטות, חס ושלום, צריך שתדע, שזה רק מסבת הפפירות והאפיקורסות, שִׁירדה לעולם, כי באמת המאמין בו יתברך, שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין — אזי לעולם יהיה מדבר עמו יתברך בלשון שרגיל

בה: ומחמת שאין להאדם אמונה ברורה ומזככת כזו. על-כן הוא מתרשל עצמו מתפלה. ועל-כן עובר עליו מה שעובר פגעי ומקרי הזמן. אשרי המציית את רבנו, וזכרונו לברכה. ומדבר עמו יתברך בכל יום ויום. ואז יצליח תמיד דרכו, וינצל מכל צרה וצוקה; אשרי לו.

כד.

צריך לחקק בדעתו כל-כך אמתת מציאותו יתברך. עד שלא יהיה אצלו שום מחשבה אחרת מבלעדי אמתת מציאותו יתברך. וידע בידיעה ברורה ומחלטת. כי הכל לכל אלקות גמור הוא. ואז דיקא יזכה לחיות חיים מישביכ, חיים של נחת. חיים של בטחון ונעימות, כי כל זמן שהאדם מספק, חס ושלום. ואין האמונה הקדושה חזקה אצלו — אזי עולה על דעתו כל מיני מחשבות ובלבולים וספקות ופחדים, פן ואולי, שיכולים להזיק לו או לקפח אותו; אבל המאמין האמתי. אשר מכרר ומזכך אצלו האמונה, יודע, כי אין שום דבר גדול ודבר קטן. שלא יהיה משגח מהאין-סוף. ברוף הוא. בעצמו.

ועל-פן עובר על הכל, ואינו מתפחד משום בריה
שבעולם, ועושה גבורות נוראות, וכל חיו הם
שרשרת אחת של דבקות בו יתברך.

כה.

צריך שתדע, אהובי אחי היקר, כי עקר השלמות
הוא רק מי שזוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו
יתברך, ובכל ענינו ובכל מצבו הוא ממשיך את השם
יתברך אצלו, ואז אדם כזה אינו מתפעל משום בריה,
ואינו מטעה את עצמו כלל, כי באמת עליך לדעת, כי
כל הדבקות בו יתברך, האדם מסכן מאד מאד, כי
שוא תשועת אדם, ואין לבטח בשום בשר-ודם,
כאשר אמר הנביא (ירמיה י"ז): ארור הנגר, אשר
יבטח באדם, ושם בשר זרעו, ומן ה' יסור לבו; ואף
שידמה לה, שיש לה איזה ידיד וחבר טוב, עליך
לדעת: בלי הדבקות בו יתברך הכל הבל ושקר,
וחבל לבטח על בשר-ודם, כי לא יוכל לעזר לה כלל,
וכל אחד לטובת עצמו הוא דורש, מה שאין בן
בשארם מכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, אז
אינו מפחד משום בריה שבעולם, אדרבה; מוצא

אותו יתברך אצל כל אחד ואחד, ואינו בוטח בהאדם עצמו, רק בו יתברך, ויודע שהכל שלוחים ממנו יתברך; מה שאין כן כשמפריד את האדם ממנו יתברך, והוא בוטח באדם, ואחר-כך יש לו אכזבות מהאדם, הוא נשבר לגמרי, והוא שרוי בעצבון ודכאון פנימי, איך יעשה לו חברו הטוב, הקרוב ללבו עולה כזו, ועל-כן יותר טוב להכניס בדעתך רק אמתת מציאותו יתברך, ולא לבטח על שום אדם, כי אינו יכול לעזור ולהושיע לך כלל, כי הוא רק בשר-ודם כמותי, העקר — הרגל עצמך לברח תמיד רק אליו יתברך, ותראה נסים וישועות תמיד.

כו.

כל אדם צריך להשתדל ולהכין עצמו להכניס בלבו האמונה הקדושה בו יתברך בקל יום ויום מחדש ממש, כי זהו עקר ויסוד וכלל כל התורה כלה, כמו שכתוב (תהלים קי"ט): כל מצותיך אמונה, ורבנו, זכרוננו לברכה, אמר (לקוטי-מוה"ר, חלק ב'), סימן ה'), שצריכין לפשפש את עצמו ולחפש בעצמו איך אוחזין בהאמונה הקדושה, כי כל אדם באיזה

מדרגה שהוא, אפלו בדיוטא התחתונה, יכול להרגיש בלבבו אלקותו יתברך מחדש, אם יטה אזנו ולכבו היטב למה שמוציא מפיו. וזה מה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות י"ג): שמע — בְּכֹל לְשׁוֹן שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַשְּׂבָעִים לְשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשְּׂבָעִים אֲמוֹת, שֶׁבָהֶם נֶאֱחָזִים כָּל הַתְּאוֹרוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת, בְּיָדוֹעַ, הֵינּוּ בְּכֹל לְשׁוֹן מִלְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִים שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, גַּם מִשֵּׁם תִּשְׁמַע אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכִמוֹ שְׂכָתוֹב (תהלים צ"ו): סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ; כִּי גַם בְּלְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים תִּמְצָא אֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֵמֶת כָּל עֲנִינֵי חַל וּמַחְשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְתְאוֹרוֹת רְעוֹת וְהַהוֹרִים מְגִינִים, שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם — כָּלֵם הֵם בְּחִינַת לְשׁוֹנוֹת הָעַכּוּ"ם, כִּי מִשֵּׁם הֵם נִמְשָׁכִין, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן הִזְהִירוּנוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, שֶׁבְּכֹל לְשׁוֹן שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שֶׁתִּשְׁמַע מִשֵּׁם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְזֶה שִׁמְעַ — בְּכֹל לְשׁוֹן שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, הֵינּוּ שֶׁבְּכֹל לְשׁוֹן מִלְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, הֵינּוּ בְּתוֹךְ כָּלֵלוּת הַתְּאוֹרוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת וְעַסְקֵי חַל, תִּשְׁמַע מִשֵּׁם אֱמוּנָתוֹ וְאֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכְּל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, וּמִשֵּׁם תִּחְזֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְתִדַּע, שְׂאֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם

מתחבא בכל מקום. נמצא, ששני הפרושים, שדרשו חכמינו, זכרונם לברכה, על תבת שמע, שניהם עולים בקנה אחד. פי דרשו לענין שצריכין להשמיע לאזניו וכו'. שמע — השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיה, וגם דרשו לענין שמתר לומר קריאת שמע בכל לשון וכו'. שמע — בכל לשון שאתה שומע, ושניהם עולים בקנה אחד. הינו שמע השמע לאזניך, מה שאתה מוציא מפיה, ושתטה אזניך ולבך היטב בכל יום למה שאתה מוציא מפיה, ויהיה בעיניך כחדש, ואז תוכל לשמע אמונתו ואלקותו יתברך מכל לשונות העפוסים. שמע — בכל לשון שאתה שומע, כי ה' ער — הנה לא יגום ולא יישן — ואף-על-פי שעובר על האדם מה שעובר, כאשר יודע בנפשו, אף-על-פי-כן השם יתברך עושה את שלו בחסדו הגדול והנפלא, כמו שכתוב (תהלים קל"ו): לעושה נפלאות גדולות לבדו, כי לעולם חסדו; והוא מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה-בראשית, ומאיר לעולם כלו בכבודו בכל יום מחדש התגלות אלקותו. ועל-כן בכל מה שעובר על האדם צריך להזכיר את עצמו בכל עת בו יתברך, ולהזכיר את עצמו, שהוא איש ישראלי ומאמין באלקים חיים ומלך עולם, ואז

דיקא לעולם לא יפל ב'דעתו, כי תמיד יזכה לדבק את
עצמו בו יתברך בדבקות אמת.

כז.

החיים מלאים נסיונות ומרידות לכל אחד ואחד
כפי בחינתו ומדרגתו ומצבו הפרטי, ואי אפשר
להנצל מזה ולצאת ולעבר את העולם הזה בשלום,
כי-אם על-ידי תקף האמונה בו יתברך, כי באמת
עקר הנסיונות והמרידות הוא רק פשאדם עוקר את
עצמו, חס ושלום, ממנו יתברך, כי המאמין האמתי,
היודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואין שום
מקרה וטבע כלל, ודבר גדול ודבר קטן — הפל
מתנהג בהשגחת המאציל העליון — אדם בזה, אשר
אוחז באמונה ברוחה ומזככת פזו — הוא יעבר על
כל הנסיונות ועל כל המרידות, שרק באים ועוברים
בחי האדם יום יום, ועל-פן העקר רק להיות חזק
באמונה פשוטה, לידע כי אין בלעדיו יתברך כלל,
וכל מה שיכניס את עצמו באמונה הזו, יזכה לזכוה
המחין יותר, ויעבר על הפל, ולא עוד אלא שגם מה
שעובר עליו, ימצא שם את אמתת מציאותו יתברך.

כח.

עקר שלמות ברור וזכוף האמונה הקדושה זוכים
דיקא על-ידי בטול ישותו לגמרי, כי כל זמן שיש
להאדם איזה רצון או איזה ישות מפלעדי רצונו
יתברך, עדין רחוק הוא מהאמונה האמתית, כי עקר
שלמות האמונה הוא הדבקות בו יתברך עד כלות
הנפש ממש, ואז דיקא טועם טעם אור עולם הפא
בעולם הזה, ויכול להרגיש ולהבין את אמתת
מציאותו יתברך, המחיה והמהנה את כל הבריאה
פלה, ואין בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שמכניס את
עצמו יותר אל תוף האמונה והדבקות בו יתברך,
נתרחבין לו המחין חזקה לראות מראות אלקים, שם
הוי"ה מאירה לפני עיניו, אש שחורה על-גבי אש
לבנה, כל אחד כפי בחינתו ומדרגתו: שם הוי"ה
פשוט, שם הוי"ה במלואין ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן —
כל אחד כפי קדשתו וטהרתו וזכוכו; העקר לשמר
את עצמו מאיזה ישות ורצון אחר מפלעדי רצונו
יתברך, כי עקר עלית המלכות עד אין סוף, הינו מדת
האמונה עד פתר רעוא ורעוין הוא רק על-ידי בטול
רצונו וישותו לגמרי, ולא ירצה רצון אחר מפלעדי

רצונו יתברך (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קע"ז), כי צריך האדם לכטל רצונו לגמרי נגד רצון השם יתברך. שלא יהיה לו שום רצון אחר, רק כמו שרוצה השם יתברך. הן שיהיה לו ממון ובנים, הן לאו, חס ושלום, והן כל שאר הרצונות — לא ירצה שום רצון אחר, רק כמו שרוצה השם יתברך; וכל מה שיבטל את רצונו אל רצונו יתברך, כמו-כן יזכה, שיאיר לו אור הדבקות בהארה ובזיו נפלאה כשמש בצהרים.

כ.ט.

כל מה שיכניס בעצמו את אמתת מציאותו יתברך, ויתברר אצלו האמונה הקדושה, כמו-כן יזכה לשמר על הזמן היקר, כי בדרך-כלל מי שנפל מהאמונה הקדושה, ונתקרר מההתלהבות אליו יתברך — הוא מבלה את הזמן היקר בהבל ובריק, ואינו זוכה אפילו להרגיש איך הזמן פורח לו, וחבל על כל רגע ודקה שהולך לאבוד, ולעולם ועד כבר לא יחזר אליו; מה שאין כן מי שחזק באמונה הקדושה, ותמיד חושב ממנו יתברך, ודבוק בו

יתברך, ומסתכל תמיד על רוחניות חיות אלקותו
 יתברך, המחיה ומהנה את כל הבריאה כלה —
 דומם, צומח, חי, מדבר — ושומע את קולו יתברך
 — אדם בזה שומר מאד מאד על זמנו היקר או
 שמתבודד ומדבר עמו יתברך, מאחר שמרגישו
 יתברך, ויודע, שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואין
 בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה, שם אלופו
 של עולם; או שלומד תורה הקדושה, שהוא שכלו
 ודעתו יתברך; או מקיים את המצוות, שהם רצונו
 יתברך; או שמדבר עם בני־אדם דבורי אמונה
 והשגחה פרטית; בטל אינו הולך, בטל אינו יושב
 — וכל זה תלוי כפי התפשטות האמונה אצלו.
 והצדיקים דבקים כל־כף אליו יתברך, עד שאצלם
 אינו הולך לאבוד אפלו רגע אחת, ותמיד מיחדים
 יחודים קדושים; אשריהם ואשרי חלקם.

ל

כל זמן שנדמה לאדם, שיש לו איזה חבר או
 איזה אדם שיכול לעזור לו, עדין רחוק הוא מהאמונה
 הקדושה, כי באמת פשיראה האדם ויתישב היטב

היטב. יבין וישפיל. שאין לו שום בריה שיכול לעזר לו. פי כל עניניו הוא רק בידו יתברך. וכל מה שיחזק ידיעה זו היטב היטב בדעתו. כמו־כן ימשך עליו אור וזיו וחיות. ויזכה למחין חדשים תמיד. מה שאין בן עקר המרירות והחשך והדכאון והעצבות והמחין הקטנות גמשך לאדם רק כשחם ושלום. שוכח ממנו יתברך. ובוטח בבני־אדם. שאז החיים מרים לו מאד מאד: על־כן, אהובי אחי היקר, ראה מה שפכר עבר עליך בחיים חיותך. כמה מיני הפתעות הנה לך כבר מבני־אדם. כמה מיני מרירות ומחלקת וחלישות־הדעת הנה לך כבר מבני־אדם. מדוע לא תזרק את כל השטיות והקטנות שלך וברח לך רק אליו יתברך. ותדע. שכל עניניך תלוי רק בידי הקדוש־ברוך־הוא. ולא בידי בשר־ודם. וכל מה שתזכה להכניס ידיעה זו היטב היטב בלבך ודעתך. תזכה להנאל מצרותיך. ויתרחב מתך תמיד.

לא.

על־ידי אמונה פשוטה בו יתברך. שהוא מלא כל הארץ כבודו ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין. אין

שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי מדבר — הפל לכל אלקות גמור הוא — על-ידי-זה יזכה תמיד לחזר אליו יתברך, ולא יהיה שני שום קטנות וירידה וחשך והסתרה, שיוכל להסתירו יתברך, וצריך להכניס את עצמו כל-כך בהאמונה הקדושה, עד ששום דבר לא יוכל להפילו, רק תמיד ישוב אליו יתברך, ויהיה רגיל בודוי-דברים, להתנדות לפניו יתברך על כל חטאיו, וישח וידבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו; ואזי, על-ידי עצה זו, יזכה לעבר את העולם בטוב ובנעימים תמיד.

לב.

צריך שתדע, אהובי אחי, כי לא בנקל יגיע לך האמונה הקדושה, מפל-שכן כשאתה יודע בנפשך פגמך הרבים וכו', עליך לדעת, כי לזכות לברור וכוף האמונה הקדושה, עד שלא תראה לפני עיניך רק אמתת מציאותו יתברך, לוקח ימים ושנים של עבודה, ואז, כשיתברר לפניך ידיעה זו — תתמיד

בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, וְלֹא תִפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר
 שְׁבַעְעוֹלָם. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי צְרִיכִים לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד
 עַל נִקְיַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל מֵה שֶׁתִּתְמִיד יוֹתֵר,
 כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לְהַכְנִס אֶל הַיִּכַּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
 אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְעֲרֻבוֹת מִזֶּה, כִּי כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֵה
 כָּבֵר לְבִרְוֵר וְזֻכּוֹף הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְרוֹאֶה וּמִבִּין
 בְּדַעְתּוֹ וְשָׁכְלוֹ וּלְכַבּוֹ, שֶׁהִפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא,
 רַק נִתְלַבֵּשׂ עֲצָמוֹ בְּלִבוֹשׁ הַזֶּה, אֲשֶׁר לְמִרְאֵה עֵינָיו —
 אִזּוֹ כָּבֵר אֵינּוֹ דוֹצֵה שׁוֹם דְּבַר, כִּי-אִם הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן חֻזַּק וְאֵמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמִיד
 בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, וּבִיּוֹתֵר — בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין
 קוֹנֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוֵּר הוּא כְּלִי לְהִמְשָׁכַת זֵיו הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה; וְכָל מֵה שֶׁתִּתְמִיד בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת,
 שִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה שֶׁתִּחְזַק
 אֱמוּנָתְךָ בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְתַכְנִס אֶל תּוֹךְ גְּלוּי אֲמַתַּת
 מִצִּיאוֹתוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְאִזּוֹ תִּדְגִּישׁ רוּחַ-חַיִּים חֲדָשָׁה לְגִמְרֵי.

לג.

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי אַחִי, כִּי הוּא יִתְפָּרֵךְ מְרוֹמֵם
 וְנִעְלָה מִכָּל הַתְּאָרִים וְהַשְּׂכָחִים שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי הוּא

יתברך אור פשוט, ואין בו שום השגה ותפיסה כלל, וכל התארים והשבחים כלם הם בחינת הלבושים, שאנו מלבישים אותו, כמו שכתוב (תהלים ק"ד): הוד והדר לבשת — שכל התארים והשבחים, שמשבחין ומפארים ומכבדים ומגדלים את שמו יתברך, ועל-ידי זה נזכה לאיזה מחשבה, תפיסה והשגה בו יתברך, שנתן לנו רשות לתארו ולשבחו ולפארו בתארים ובשבחים, כדי שנוזכה, שתזכר אצלנו האמונה הקדושה בו יתברך, ועל-ידי זה נזכה לאיזה מחשבה, תפיסה והשגה בו יתברך, כי באמת אי אפשר להשיגו כלל, כי-אם על-ידי ברור וזכור המדמה, כי האמונה הקדושה היא באה מהמדמה, כי בהשכל לא שיך שום אמונה, כי אמונה היא בדבר שאין השכל משיגו, אך כדי לבוא לברור וזכור האמונה, לידע במה להאמין וכו', על זה נתן לנו הקדוש-ברוך-הוא רשות לכנותו בכל מיני שמות וכנויים ותארים ושבחים, ועל-פן כל מה שתרכה לדבר עמו יתברך, ותכנהו בכל מיני כנויים, ותשבחו בכל מיני שבחים — יותר תזכה לברור וזכור המדמה, וכמו-כן יותר יזדכך ויתברר ויתאמת אצלך האמונה הקדושה, להאמין בו יתברך, אשר הוא לבדו נמצא, ואין נמצא זולתו כלל.

לד.

עקר הקדושה לזכות בזה העולם היא מדת האמונה. שעל-ידיה דיקא זוכים להפירו יתברך. אך כדי לזכות לאמונה הקדושה אי אפשר פיאם שיקדש את בריתו. כי אמונה חלויה בשמירת וקדשת הברית. ועל-כן מי שידע בנפשו, שאפלו חטא ופגם פעם אחת בפגם הברית, חס ושלום — מחו כבר מקלקל וקשה וכבד לו לזכות אל מדת האמונה. מפל-שפן וכל-שפן מי שחטא ופגם הרבה, ומפל-שפן וכל-שפן מי שחטא ופגם ימים ושנים בקלקולים רבים ומגנים, כאשר מצוי בעתים הללו, בעוונותינו הרבים — הוא צריך לידע, כי בודאי נפגם ונתקלקל לגמרי לגמרי מחו ודעתו, ומשם נפל אל עמק בור ודות. ורחוק מאמונה הקדושה, וכל הצרות וכל היסורים, העניות והדחקות והמרירות שסובל, הוא רק מחמת זה. ועל-כן עקר עצתו הוא רק על-ידי התקרבותו אל הצדיק האמת, שהוא הפהן. איש החסד, אשר יכול לתקן גם אותו ולהאיר בו מדת האמונה הקדושה ולהגביהו ולהרימו ולרחצו ולנקותו ולטהרו וכו'. ועל-כן מי שידע, שקלקל

מאד בכריתו, ועל-ידי-זה הוא רחוק מהאמונה הקדושה — עליו להשתדל להתקרב אל הצדיק האמת, אשר בכחו להאיר גם בו אמונה ברה ומזככת.

לה.

צריך שתדע, אהובי אחי, כי באמונה פשוטה בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, אתה יכול לצאת מעמק הרע והחשך, שנפלת ונשלת לשם, פי עקר ירדת ונפילת האדם הוא רק מחמת חסרון אמונה, כאשר אמר רבנו, זכרוננו לברכה (ספר המדות, אות אמונה, סימן כ"ב): הפשע של אדם מכניס כפירה באדם, פי חושב, אשר במקומו אין אלקותו יתברך, ומשם בא שנשבר לגמרי, עד שנדמה לו, כאלו אבד מנוס ואבדה תקוה, אבל בזה שיכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה, וידע, שגם במקומו, שם גנוז ונעלם ונסתר אורו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל — על-ידי ידיעה זו תזכה תמיד לצאת מהחשך והרע, ויחזר ויאיר לך תמיד אורו יתברך, ועל-כן חזק ואמץ תמיד באמונה פשוטה בו יתברך שאין

בלעדיו יתברך כלל. וזה יוציא אותך מהבור. שנפלת
ונשלכת לשם.

לו.

אחי אחי! בתקף דחקותך וקטנותך וירידתך אל
תאבד את עצמך. רק תמשיך אליך אורו יתברך.
ותדע בידיעה ברורה ומחלטת. אשר אין בלעדיו
יתברך כלל. ובכל תנועה ותנועה. שם אלופו של
עולם. ודבר גדול ודבר קטן — הכל ממנו יתברך.
בהשגחה נוראה ונפלאה. ואין שום צד מקרה כלל.
ובידיעה זו תזכה להגאל מכל דחקותך וקטנותך
וירידתך. ואיך תזכה להמשיך אליך אורו יתברך?
על-ידי שתשמר שפתי פיה. ולא תדבר כל העולה על
רוחך. רק יומם ולילה תשיר ותרגן לפניו יתברך
שירות ותשבחות. ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך.
כאשר ידבר איש עם רעהו. ותרבה לבקש רחמים
ותחנונים. שיזדכך מחך וחשיך. עד שלא תרגיש כִּי-
אם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש.

לז.

צריך שתדע. אהובי אחי היקר, כי על-ידי אמונה
 ברה ומזככת בו יתברך תוכל לקיים את כל המצוות
 בתכלית השלמות, כפי כונתו יתברך, כי כפי שיש
 להאדם אמונה פשוטה בו יתברך, כמורכב בא לו
 הסיוע מלמעלה, ובלי אמונה אינו כלום. ובאמת
 מדת האמונה נקראת גם יראה, כידוע, ועל-כן על-ידי
 שיהיה חזק במדת האמונה, על-ידי זה יוכל לבוא
 לידי יראה, שהיא השער לה, כי אם אינו מאמין
 אמונה גמורה בו יתברך — מאין תבוא לו היראה? !
 רק כפי גדל האמונה, כן תהיה גדל יראתו ממנו
 יתברך, וכל מה שיכניס אמונה ברה ומזככת בו,
 כמורכב יזכה למדת היראה, וזה ימשיך לו שפע
 רוחני וגשמי, אשר עובר בדרך כלל במדת היראה,
 ויכול לזכות לכל המדרגות שבעולם, כי על-ידי מדת
 היראה, שתמיד יירא ממנו יתברך, נפתח לו הראיה,
 ורואה תמיד מראות וחזיונות, והעקר — שרואה
 ומתבונן בהאלקות שבתוך העולם, המתייה והמהנה
 ומקימת את זה הפרט מפרטי דומם, צומח, חי,
 מדבר.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!